

JAARLIJKS CONGRES – HECHTINGSPROBLEMATIEK: HECHTEN MET HINDERNISSEN VIERDE EDITIE

5 oktober 2017

Pullman Cocagne, Eindhoven

Het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek staat deze keer in het teken van "hechten met hindernissen".

De gehechtheid van kinderen met een ouder of betekenisvolle andere persoon komt vaak goed tot stand, maar is daarom zeker niet vanzelfsprekend. Er zijn tenslotte veel factoren die kunnen maken dat een veilige hechting moeilijker te realiseren is. Een ouder kan bijvoorbeeld om uiteenlopende redenen moeite hebben met mentaliseren en / of sensitief en responsief reageren. Ook kunnen er kindeigenschappen zijn, zoals bijvoorbeeld het hebben van een licht verstandelijke beperking of een trauma, die het hechtingsproces verstoren. Of het kind woont niet meer thuis, waardoor de frequentie en duur van het contact tussen ouders en kind beperkt zijn.

Het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek gaat over de manier waarop je in zulke situaties als professional kunt werken aan een veilige gehechtheid tussen opvoeder en kind.

Doelgroep

Dit congres is gericht op hbo- en academisch opgeleide professionals die vanuit hun beroep te maken hebben met cliënten of patiënten met hechtingsproblematiek. Denk daarbij aan (GZ-) psychologen, (ortho)pedagogen, jeugdzorgwerkers, gezinshuisouders, pleegzorgwerkers, jeugdartsen, jeugd- / GGz- / sociaal psychiatrisch verpleegkundigen, vaktherapeuten, cliëntbegeleiders, maatschappelijk werkers, verpleegkundig specialisten, agogen, enzovoort.

Leerdoelen

Na deelname aan het congres over hechtingsproblematiek weet je:

- Wat de rol van opvoeding en genetica zijn in de totstandkoming van een gehechtheidsrelatie en hechtingsproblematiek;
- Hoe je systemisch / gezinsgericht kunt werken bij hechtingsproblematiek;
- Wat de impact van (chronisch) trauma op gehechtheid is en hoe je daaruit voortkomende hechtingsproblematiek begeleidt;
- Hoe je kunt werken met hechtingsproblematiek binnen gezinnen met een licht verstandelijk beperkt kind en / of (een) licht verstandelijk beperkte ouder(s);
- Op welke manier de gehechtheid van KOPP-kinderen ondersteund kan worden;

- Hoe je hechtingsproblematiek aanpakt bij kinderen die in leefgroepen, pleeggezinnen of gezinshuizen leven;
- Hoe je de gehechtheid van een kind kunt begeleiden wanneer een van diens ouders is overleden.

Programma

09.15 - 10.00 uur Inloop en registratie

10.00 - 10.15 uur Opening door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 - 11.00 uur Prof. Dr. Marian Bakermans [Universiteit Leiden] - De rol van opvoeden en genetica

11.00 - 11.45 uur Prof. Dr. Xavier Moonen [Universiteit van Amsterdam] - Gehechtheid en LVB

11.45 - 12.15 uur Koffiepauze

12.15 – 13.00 uur Drs. Nicole Muller [De Jutters] - Systemisch werken bij gehechtheidproblematiek

13.00 - 14.00 uur Lunchbuffet

Interactieve workshops

14.00 – 15.00 uur Deelstroom 1

1A. Giel Vaessen [Wervelkind] - KOPP-kinderen en gehechtheid

1B. Drs. Mirjam Pijpers en Drs. Caroline Dierkx [Praktijk073] - Chronisch trauma en gehechtheid

15.00 - 15.30 uur: Pauze

15.30 - 16.30 uur: Deelstroom 2

2A. Arno Derickx [Rubicon] - Gehechtheid buiten het eigen gezin

2B. Daan Westerink [Hogeschool Utrecht] - Gehechtheid en rouw

16.30 uur: Afsluiting

Sprekers en hun bijdrage

Prof. Dr. Marian Bakermans - Kranenburg

Bijdrage: Hechten met hindernissen

Marian is Hoogleraar Neurobiologische Achtergronden van Opvoeding en Ontwikkeling en als zodanig verbonden aan de Universiteit Leiden. Zij heeft ruime expertise op het gebied van ouder-kind relaties, hechting, gezinsopvoeding en morele ontwikkeling.

Marian staat garant voor de inleidende presentatie vanuit het perspectief de rol van opvoeding en genetica.

Prof. Dr. Xavier Moonen

Bijdrage: Gehechtheid en LVB

Xavier is orthopedagoog en GZ-psycholoog. Hij is verbonden aan Koraal Groep te Sittard, is bijzonder lector 'inclusie van mensen met een verstandelijke beperking' aan Zuyd Hogeschool te Heerlen en bijzonder hoogleraar op het gebied van kennisontwikkeling over kinderen, jongeren en jongvolwassenen met een LVB aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn interesse gaat uit naar communicatie met mensen met een VB, naar instrumentontwikkeling voor LVB, naar onderzoek bij mensen met een verstandelijke beperking in contact met politie en justitie en naar het zelf onderzoek doen door mensen met een verstandelijke beperking.

Xavier staat als tweede key note spreker op het programma en legt de focus op het werken aan gehechtheid in gezinnen met een licht verstandelijk gehandicapt kind en/of ouder.

Drs. Nicole Muller

Bijdrage: Systemisch werken bij gehechtheidsproblematiek

Nicole is werkzaam als psycho- en gezinstherapeut bij de Jutters en heeft ruime ervaring opgedaan in het werken volgens de dialiectische gedragstherapie (DGT). Zij is medeauteur van het theorieboek 'Dialectische gedragstherapie voor adolescenten met borderline persoonlijkheidsstoornis of andere emotieregulatiestoornissen' en het werkboek 'Surfen op emoties'.

Systemisch en gezinsgericht werken in relatie tot gehechtheidsproblematiek is het centrale thema staat in de laatste plenaire presentatie van deze dag.

Giel Vaessen

Bijdrage: KOPP en gehechtheid

Giel werkte jarenlang als verpleegkundige in de kinder- en jeugdpsychiatrie. Momenteel is hij werkzaam als gedragsdeskundige bij REC-IV school "De Buitenhof".

In deze interactieve deelsessie gaat Giel in op het ondersteunen van gehechtheid bij kinderen van ouders met psychiatrische problemen (KOPP).

Drs. Mirjam Pijpers en Drs. Caroline Dierkx

Bijdrage: Trauma en gehechtheid

Mirjam en Caroline, beiden GZ-psycholoog en trauma-therapeut (EMDR en/of CGT), hebben ruime ervaring met het behandelen van chronisch getraumatiseerde kinderen en hun (pleeg)ouders. Beiden maken deel uit van een gespecialiseerd trauma-team binnen een GGZ-instelling. Daarnaast verzorgen zij vanuit hun eigen praktijk trainingen gericht op het vergroten van de algemene kennis van trauma in de breedste zin van het woord.

Mirjam en Caroline gaan in deze duo-presentatie in op de impact van (chronisch) trauma op de gehechtheid en de wijze waarop adequate begeleiding gestalte kan krijgen.

Arno Derikx

Bijdrage: Hechten doe je van twee kanten (en naast elkaar)

Arno is al geruime tijd werkzaam als gedragswetenschapper bij Rubicon Jeugdzorg. Hij is contextueel en systemisch opgeleid en is met name gespecialiseerd in de begeleiding van professionals binnen diverse hulpverleningsvormen waaronder ambulante- en residentiële pleegzorg.

Bevorderen van gehechtheid in "niet natuurlijk niet biologisch gezinsverband" kent zijn eigen kansen en valkuilen.

Gehechtheidsverlangen en gedrag is evolutionair (op overleven gericht) gedreven maar verloopt niet vanzelfsprekend in vervangende gezins- en opvoed situaties.

Sensitief responsief verzorgen en opvoeden is van cruciaal belang maar wat is dat dan en hoe kan ik vervangende opvoeders hierin versterken. Continuïteit, stabiliteit en vasthoudendheid zijn daarnaast belangrijke ingrediënten die niet altijd even makkelijk te waarborgen zijn. Toch valt hier ook winst te boeken door op de juiste heipalen te bouwen. Tijdens de sessie zal ingegaan worden op de dagelijkse praktijk van de diverse vervangende gezins- en opvoedsituaties en de ervaringen die opgedaan zijn met het bevorderen van sensitief responsief gedrag bij opvoeders en het gericht verstevigen van (zelf)vertrouwen.

Anders zien roept anders voelen op wat ander gedrag bewerkstelligt (cognitieve driehoek).

Daan Westerink

Bijdrage: Gehechtheid en rouw

Daan is onderzoeksjournalist, docent Journalistiek, docent rouw en verlieskunde en trainer binnen de zorg en het onderwijs.

Sinds 2003 is haar aandacht gericht op (onderzoeken naar) coping: hoe nabestaanden omgaan met intense verlieservaringen. Zij werkt samen met onderzoekers van o.a.

Universiteit Utrecht en begeleidt daarnaast mensen na een intense verlieservaring. Van haar hand verschenen o.a. de boeken 'Verder zonder jou - jongeren over de dood van een dierbare' en 'Leven zonder ouders. Het definitieve einde van het kind-zijn'.

Wat betekent het overlijden van een ouder voor de gehechtheid? Deze vraag staat centraal in de deelsessie van Daan.